

Kad ziema atkāpās, nokusa sniegi, daba pamodās un sagaidīja gājputnus, arī mēs sarosījāmies un devāmies izzinošos ceļojumos aplūkot Latvijas krāšņumu un bagātības ar skolas somu plecos.

10. aprīlī 5., 6. klašu skolēni devās iepazīt Madonu. Gida pavadībā skolēni iepazīna Madonas pilsētas vecāko ielu, kā arī Biržu muižu un tās vēsturi, muzejā aplūkoja patstāvīgo ekspozīciju, kurā izstādīti eksponāti no izrakumiem pie Lubānas ezera. Klausījās stāstījumu par tautas tērpiem un tos arī aplūkoja.

Muzejā bija iespēja apskatīt gan latviešu, gan ārzemju mākslinieku gleznu izstādi.

Ar lielu aizrautību bērni aplūkoja 19. gs. dāmu somiņu un apavu izstādi, redzēja Latvijā sastopamo putnu un putnu olu izstādi.

Bērni piedalījās muzejpedagoģiskajā programmā "Iepazīsti Latviju", kuras laikā bija iespēja parādīt savas esošās zināšanas par Latvijas vēsturi un dabu, kā arī uzzināt kaut ko jaunu. Ar lielu azartu skolēni piedalījās aizraujošā spēlē "Iepazīsti Latviju" - bija iespēja sacensties savā starpā 5. kl. un 6. kl. – parādīt savas zināšanas, pārbaudīt uzmanību, prasmi klausīties un ātri reaģēt. Spraigā cīņā uzvarēja draudzība.

Madonas muzejā bija interesanti. Ļoti patika ekspozīcija, kurā varēja apskatīt senos arheoloģiskos izrakteņus (rotaslietas, cirvju utt.).

Skolā, gatavojoties ikgadējai modes skatei, mēs smēlāmies idejas tērpu un aksesuāru izstrādei no muzejā redzētā un dzirdētā.

Muzejpedagoģiskā programma par Latviju rosināja skolēnos vēlmi iepazīt Latviju vēl vairāk, cienīt un mīlēt savu dzimto zemi, rūpēties par tās tīrību un skaistumu. Lielās talkas ietvaros, mēs skolā rīkojām Zaļo nedēļu – sakopām skolas apkārtni, stādījām puķes un kokus. Sporta dienā mēs veicām ne tikai fiziskus uzdevumus, bet "asinājām" prātu un veicām dažādus uzdevumus par Latviju.

10. aprīlī iniciatīvas „Latvijas skolas soma” ietvaros arī 1. – 4. klašu skolēni devās uz Rēzeknes teātri „Joriks” un apmeklēja interaktīvu izrādi „Spokuskopija”.

Atraktīvie un aizrautīgie spoku menedžeri Vita un Valters iepazīstināja ar pašiem draiskākajiem spociņiem, kuri parādās bērniem tieši vecumā no sešiem līdz divpadsmit gadiem. Valters un Vita atklāja spociņu patiesos paradīšanās iemeslus, rosināja priecāties, skumt un brīnīties, iztēloties un fantazēt.

Bērnus pārsteidza tas, ka

- Vita un Valters atrada spoku māju (Normunds);
- runāja par tik daudz spokiem (Raimonds);
- teātra spoks meklēja sev vietu un pastūma Neždanu (Viktorija);
- parādījās zvaigznes (Neždana, Vladislavs, Adriana);
- aktieri izlīda no durvīm sienā (Atis).

Bērniem patika

- spoks Balerīna (Sofija);
- spoks Zeķīte un spoks ar brillēm (Normunds);
- izrāde un spoks, kurš ēda košļeni (Adriana, Viktorija);
- Valdis lasīja grāmatu, bet Vita to nodzēsa (Vladislavs);
- spoki bija smieklīgi un traki (Atis, Neždana).

Bērni atcerēsies

- no spokiem nevajag baidīties (Sofija);
- spoki ir labi (Normunds);
- daudzus spokus uz visu mūžu (Raimonds, Adriana);
- nevajag teātrī smieties visu laiku (Egons);
- spoki nav īsti (Atis).

4. klases skolēnus redzētie un dzirdētie spoku stāsti rosināja arī pašiem sacerēt savus spoku stāstus.

Reiz dzīvoja divi ļoti mīļi un draudzīgi spoki.

Spoki satika mani. Es nobijos! Spoki teica, ka viņi ir draudzīgi un grib draudzēties arī ar mani. Viens bija krievu tautības spoks, otrs bija latvietis. Viņi nesaprata viens otru, jo nesaprata viens otra valodu. Tad viņi abi runāja latgaliešu valodā. Es arī biju latgaliete. Es varēju runāt latgaliski, latviski un krieviski. Es varēju runāt gan ar vienu, gan ar otru spoku, gan ar abiem spokiem kopā latgaliešu valodā.

Es sadraudzējos ar spokiem un dzīvoju laimīgi!

Viktorija Vandīša

Reiz dzīvoja trīs mazi spoki. Viens bija skumīgs, otrs bija smieklīgs, bet trešais bija ēdelīgs. Kādā vasaras dienā ēdelīgais spoks ēda visu, ko redzēja.

Brāļi sauca: „Pietiek ēst! Paliksi resns un nekur vairs neielīdīsi!”

„Es gribu un ēdu! Gribēšu, arī jūs apēdīšu! Ha! Ha! Ha!” atbildēja ēdelīgais brālis.

Skumīgais spoks atteica: „Lūdzu, ēd rīsus! Mēs nelīdīsim pie tevis!”

Pienāca brīdis, kad ēdelīgais spoks saķēra brāļus un gribēja viņus apēst. Ņam! Ņam! Ņam!

Kad brāļi saka saukt: „Lūdzu! Lūdzu! Neēd mūs!!!” ēdelīgais brālis nobijās, sāka kliegt un bļaut. Viņš apsolija brāļiem, ka vairs nebūs tik ēdelīgs.

Brāļi spoki nu dzīvoja ļoti satīcīgi un draudzīgi!

Adriana Šabanova

Reiz gāju uz mežu pēc sēnēm. Mežā saklausīju šausmīgas skaņas. Man bija bail no spokiem.

Man acu priekšā izlīda spoks. Viņš mani ļoti nobaidīja. Spoks paķēra mani un aiznesa uz savām mājām.

Es pamodos kaut kāda svešā mājā. Es neko nevarēju atcerēties, jo es noģību. Ļaunais spoks bija noķēris visu manu ģimēni. Labi, ka mūs visus izglāba spoks Gors, kuram bija mājas atslēga. Viņš agrāk dzīvoja šajā mājā.

Ļauno spoku noķērām, bet māju mēs pārdevām. Nu viss bija ļoti labi!

Atis Rudzītis

Sensenos laikos dzīvoja daudz spoku. Viņi bija ļoti bailīgi. Spoki visus baidīja. Nevienam viņi nepatika. Visi no viņiem slēpās.

Kādu dienu spoki gribēja aiziet prom no pilsētas un dzīvot kaut kur citur. Tā viņi gāja, gāja dienām un naktīm. Viņi beidzot atrada vienu lielu māju. Spoki iegāja iekšā un ieraudzīja, ka

mājā neviens nedzīvo.

Viņi dzīvoja šajā mājā ilgi un laimīgi!

Raimonds Tučs

Redzētais un dzirdētais rosināja ne tikai latviešu valodas stundās sacerēt savus spoku stāstus, bet arī vizuālās mākslas stundās zīmēt dažādus spokus.

11. aprīlī 7., 8., 9. klašu skolēni devās uz Daugavpili aplūkot Latgales zoodārza iemītniekus un iepazīt zinātnes centru ZINOO.

Daudzveidīgo dzīvnieku pasauli skolēniem palīdzēja iepazīt zinošs gids Latgales zoodārzā, kurš ar savu interesanto stāstījumu spēja aizraut visus. Telpas - nelielas, taču ekspozīcija - ļoti daudzveidīga. Mazliet bailīgi, bet tomēr interesanti bija tas, ka vairums dzīvnieku nebija norobežoti no apmeklētājiem. Skolēniem vislabāk patika skudru mājas, kas bija visas telpas lielumā un noslēpumainie koku dobumi. Skolēni aplūkoja arī eksotiskos dzīvniekus: dažādu veidu žņaudzējčūskas, kaimanu, zivis, zirneļus, tarakānu un bruņurupučus.

8. klases skolēni bioloģijas stundās jau praktiskās zināšanas varēja sasaistīt ar redzēto zoodārzā.

ZINOO centrā skolēni darbojās ar aizrautību un zinātkāri, apskatīja un izmēģināja visus centrā piedāvātos zinātnes sasniegumus. Iespēja eksperimentēt ļāva rast atbildes uz dažādiem ar fizikas un mākslas (zīmēšana un mūzika) jomu saistītiem jautājumiem. Šāda veida nodarbības padziļina un paplašina stundā iegūtās skolēnu zināšanas, kāpina viņu interesi par mācību priekšmetu, radina skolēnus patstāvīgam radošam darbam, attīsta viņu iniciatīvu.

ZINOO centrs ir lieliska vieta, kur pavadīt laiku kopā ar saviem klasesbiedriem. Iegūtās zināšanas un pieredzi skolēni izmantoja un varēs turpmāk izmantot dabaszinību, vizuālās mākslas, matemātikas, sporta, mūzikas un klases stundās.

Daudzpusīgās zināšanas un pieredzi skolēni varēs pielietot ikdienā.

16. aprīlī vidusskolēni devās uz Naujenes Novadpētniecības muzeju un Krāslava vēstures un mākslas muzeju.

Naujenes muzeja piedāvāto ekspozīciju daudzveidība pārsteidza ar dabas, vēstures un mākslas izstādēm.

Muzeja apmeklējuma laikā jauniešiem bija iespēja redzēt mākslinieces Valentīnas Zeiles mākslas priekšmetu krājumu, gleznotos Daugavas loku skatus, aplūkot mākslinieces skulptūras, kas veidotas bronzā, mālā un ģipsī. Skolēni ar interesi skatīja mākslinieces Āfrikas dzīvei veltīto skulptūru kolekciju, atpazina dažādās portretu skulptūras.

Skolniece Dana Radvinskaite raksta:

"Es daudz uzzināju par tēlnieci Valentīnu Zeili, kas atveidoja dažādu mākslinieku un cienījamu

cilvēku skulptūras. Mākslinieces devums ir nenovērtējams, jo viņa savos darbos ir ielikusi visu savu sirdi. Man atmiņā ir palicis viņas teiciens: "Ja Dievs papildīs manu sapni, es, kā pateicību, viņam uztaisīšu skulptūras". Valentīna tā arī izdarīja, jo Dievs papildīja viņas sapni. Mums vajadzētu mācīties no viņas un veidot savu novadu ar sirdi un mīlestību."

Muzejs piedāvāja arī nelielu dabas ekspozīciju "Sirds Daugava", kurā izstādīti Daugavas lokos sastopamo dzīvnieku, putnu, zivju izbāzeņus un kukaiņu, iepazīstinot jauniešus ar Latvijas dabu.

Anna Marija Laizāne raksta:

"Man visvairāk patika Daugavas loku ekspozīcija. Daugava latviešiem ir svēta upe, tā bieži tika apdziedāta tautasdziesmās un saukta par "Daugavu māmuļu". Augu daudzveidības ziņā, tā ir viena no interesantākajām teritorijām Latvijā."

Ekspozīcijās "Poļu kultūras mantojums", "Turīga zemnieka istaba", "Skovoroda, ližeika, kačerāgs i citi štrumenti" aplūkojami vēstures materiāli, darbarīki, ekspozīcijas par vēstures tematikām. Jaunieši ar interesi aplūkoja šuvēja darbarīkus, muižkungu istabu, parasta zemnieka mājas istabu un darbarīkus.

Muzejā aplūkojamās ekspozīcijas ir labs vēstures un mākslas avots. Iegūtās zināšanas skolēni jau paguva pielietot vēstures, vizuālās mākslas, mājturības un tehnoloģiju stundās, kā arī folkloras pulciņa nodarbībās.

Apmeklējot Krāslavu tās 96. gadu dzimšanas dienā, skolēni iepazinās ar Krāslavas vēstures un mākslas muzeju. Muzeja direktora vadībā, jaunieši uzzināja par muzeja dibināšanas vēsturi, Krāslavas iedzīvotāju etnisko sastāvu, pilsētas kultūru un tradīcijām. Muzejs piedāvāja dažādas ekspozīcijas, kā "Piecu airu laiva", kas izveidota improvizētā laivā, simbolizējot Krāslavas ģerboni ar pieciem airiem.

Muzeja izstāžu zālē bija iespēja aplūkot Latvijas kultūru un tās saknes ārzemnieka skatījumā izstādē "Cilvēks un daba Latvijā" itāļu fotogrāfa Luka Berti redzējumā.

Atklājot pilsētas krāšņos dabasskatus, tika piedāvāta novadnieces, krāslavietes Evitas Škutānes fotogrāfiju izstāde ar Krāslavas un Daugavas loku skatiem.

Muzeja teritorijā ietilpst viss Grāfa Plātera pils komplekss, kas ietver arī atjaunos zirgu stallus, kas tiek izmantoti kā izstāžu zāle, un amatu māju. Skolēni apmeklēja interaktīvo izstādi "Pi golda".

Pils kompleksa apmeklējuma laikā jauniešiem tika dota iespēja ienākt arī pašā pilī. Te, ārēji atjaunotajā pilī, skatam pavērs patiesība par cilvēka kaitnieciskās rīcības sekām uz vēsturiskā mantojuma saglabāšanu. Diemžēl pils iekštelpas nav saglabātas, bet skolēni ar interesi izvērtēja to, kas ir palicis un pēc projektiem un piedāvājumiem plāniem iedomājās, kā šīs telpas

varētu izskatīties.

Muzejā redzētās izstādes un uzkrātais vēsturiskais mantojums ir lielisks ieskats Krāslavas un arī Latvijas pierobežas vēsturē. Fotografiju izstādes, lai arī tematiski līdzīgas, bet tomēr uztverami atšķirīgas, atklāj Latvijas dabas daudzveidību, kas der dabaszinību mācību stundās kā uzskates materiāls.

17. aprīlī 1. – 4. klašu skolēni apmeklēja Viļānu pilsētu. Viļānu novadpētniecības muzejā skolēni darbojās muzejpedagoģiskajā programmā „Linu sēkliņas stāsts”. Tā bija iespēja iepazīt linu audzēšanas un pārstrādes procesu, kā arī ieraudzīt un sajūst, kā linu stiebrs top par linu pavedienu. Lasot tautasdziesmas gan latgaliešu, gan latviešu valodā, bērni guva priekšstatu par mūsu senču dzīvesveidu, ikdienas darbiem, darbarīkiem. Visi kopā bērni krāsoja mākslinieces levas Jurjānes zīmējumus un veidoja grāmatu „Linu sēkliņas stāsts”.

Viļānu novadpētniecības muzejā bērniem bija iespēja aplūkot muzeja pastāvīgo ekspozīciju un Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas Mākslas skolas audzēkņu izstādi „Satekpunktī”. Šajā izstādē bija skatāmi bērnu darbi dažādās tehnikās, izmantojot dažādus materiālus.

Stāstot par Viļānu kultūrvēstures objektiem, pieminot teikas un nostāstus par Viļānu apkārtni, Viļānu novadpētniecības muzeja vadītāja veda aizraujošā ceļojumā pa Viļānu pilsētas ielām. Skolēni aplūkoja Viļānu HES, Viļānu pilsētas domi, Lakstīgalu salu, Viļānu ezeru.

Skolēniem visvairāk patika

- pie Maltas upes un tiltiņš Lakstīgalu salā (Vladislavs);
- Viļānu muzejā klausīties pasaku „austiņās”, krāsot, iet uz ezeru un aizmigt ūdeni (Adriana);
- pastaiga līdz ezeram (Toms);
- muzeja grāmata, ezers un teika par nogrimušo pili (Marta);
- teika par nogrimušo pili (Domeniks);
- Lakstīgalu sala, kur mēs ēdām pusdienas un ezers (Oskars);
- krāsot grāmatu, staigāt pa Viļāniem un staigāt pa mežu (Neždana);
- izstāde Viļānu novadpētniecības muzejā (Normunds).

Gan skolotāji, gan skolēni guva daudz radošu ideju turpmākajam darbam. Daiļamatniecības stundās skolēni auda sienas dekorus, izmantojot linu diegus, par kuru tapšanu tik daudz uzzināja muzejā. Vizuālās mākslas stundās un klases stundās skolēni zīmēja savus iespaidus par redzēto. Dabaszinību stundās gūtās zināšanas par HES tika vizualizētas. Latviešu valodas stundās tika lasītas teikas par dažādām Latvijas pilīm.

Kā noslēdzošā šī semestra aktivitāte bija izrāde pēc H.K. Andersena pasakām “OLE LUKOIJE” , Rēzeknes pilsētas teātrī-studijā “Joriks”, kuru apmeklēja 5. - 6. klases skolēni.

Bērniem bija iespēja iepazīt H. K. Andersena daiļradi. Izrādes laikā aktieri, pielietojot neparastus

mākslinieciskos izteiksmes līdzekļus, attēloja dažādu pasaku darbības vidi.

Skolēni redzēja, kā ar minimālām iespējām var attēlot dažādas emocijas, dažādus raksturus, daudzveidīgus pasaku tēlus.

Dotā izrāde skolēnos veidoja izpratni par aktiermākslu, rosināja lasīt Andersena pasakas.

Literatūras stundās skolēni stāstīja savu mīļāko H. K. Andersena pasaku.

Paldies programmai "Latvijas skolas soma" par sagādāto iespēju apmeklēt tik daudzas un daudzveidīgas aktivitātes. Skolēni priecājas un novērtē to.

Saulainu un iespaidiem bagātu vasaru, kas mudinās nākamajā mācību gadā uz jauniem darbiem un radošām idejām!

Ingūna Šulberga, "Latvijas skolas soma" koordinatore L. Rancānes Makašānu Amatu vidusskolā